

Kázeň z evanjelických Služieb Božích, 28. 1. 2025, 18.00, UT po 3. nedeli po Zjavení, Bratislava, Legionárska 6, ES: 503, 411, čítaný text do SZ: 1. Kráľov 19, 1 - 9a

1. Kráľov 19, 9b - 16: „A hľa, zaznelo k nemu slovo Hospodinovo: Čo tu robíš, Eliáš? ¹⁰ Povedal: Príliš som horlil za Hospodina, Boha mocností, lebo Izraelci opustili Tvoju zmluvu, zbúrali Tvoje oltáre a Tvojich prorokov povraždili mečom, takže som zostal len sám. Teraz siahajú aj na môj život, aby mi ho vzali. ¹¹ Nato povedal: Vyjdi a stoj na vrchu pred Hospodinom! A hľa, Hospodin šiel vedľa. Strhol sa mocný a silný víchor, ktorý rozrážal vrchy a drvil bralá pred Hospodinom. Hospodin však nebol vo víchre. Po víchre nastalo zemetrasenie, ale ani v zemetrasení nebol Hospodin. ¹² Po zemetrasení prišiel oheň, ale Hospodin nebol v ohni; po ohni zašumel tichý šelest. ¹³ Len čo to Eliáš počul, zahalil si tvár do plášťa, vyšiel a zastal pred vchodom do jaskyne. Vtedy zaznel hlas: Čo tu robíš, Eliáš? ¹⁴ Odvetil: Príliš som horlil za Hospodina, Boha mocností, lebo Izraelci opustili Tvoju zmluvu, zbúrali Tvoje oltáre a Tvojich prorokov povraždili mečom, takže som zostal len sám. Teraz siahajú na môj život, aby mi ho vzali. ¹⁵ Hospodin mu riekol: Chod', vráť sa svojou cestou k damašskej púšti, a keď dôjdeš, pomaž Chazáela za kráľa nad Sýriou, ¹⁶ Jéhúa, syna Nimšího, pomaž za kráľa nad Izraelom a Elízeu, syna Šáfátovho z Abel-Mechóly, pomaž za proroka namiesto seba.“

Milí bratia, milé sestry!

Kde je Boh? **Kde je Pán Boh, ktorý sa zdá byť taký vzdialený, keď ho potrebujeme?**

Ktorý nespĺňa naše očakávania tak, ako dúfame? Ktorý nekoná dostatočne rýchlo? Ktorý nám nepomáha tak, ako by sme chceli? Ktorý, napriek svojej všemohúcnosti, neodstraňuje problémy? – Toto sú Eliášove otázky. Neraz i naše otázky.

Prorok Eliáš sa márne snažil priviesť Izraelcov späť k Hospodinovi. Išlo o prehratú „hru“, lebo kráľovná Ízebel mala nad svojím manželom kráľom Achábom takú moc, že presadila uctievanie svojich pohanských bohov. Eliáš teda vložil svoje sily do zbytočného boja. Už nemal chuť žiť. Rozhodol sa so všetkým skoncovať, a preto odišiel do púšte bez jedla a vody.

Hospodin však Eliáša napriek jeho depresii a skepse zachránil. Dal mu silu a povedal mu, aby pokračoval v ceste na vrch Chóreb, kde sa s ním stretne.

Kde je Boh? Prečo nekoná? **Eliášova zúfalá reakcia bola zaznamenaná v Biblii o niekoľko storočí neskôr, počas temného obdobia židovských dejín. Už sa to netýkalo len proroka, ale všetkých Izraelcov vyhnaných z ich krajiny.** Ich utláčatelia, ktorí s nimi zaobchádzali ako s otrokmi, sa ich pýtali: Kde je váš Boh? Neexistuje. Nič pre vás nerobí. Nemá

žiadnu moc. Naši bohovia a naša moc sú skutočnosťou.

Prečo Boh nezasiahne? Koľkokrát sme si položili túto otázku?

Napr. sa zhoršuje náš zdravotný stav. Keď si myslíme, že sa nám už darí lepšie, objaví sa ďalšia choroba. Niekedy trpíme viac, inokedy menej, ale nikdy nám nie je naozaj dobre.

Dostali sme tvrdú ranu, z ktorej sa už nespamätáme. Sme dostatočne inteligentní na to, aby sme prijali vzostupy a pády života. Prijali sme aj iné, ale toto je príliš ťažké. Stratili sme radosť zo života.

Budúcnosť je čoraz viac uzavretá. Človek trpí osamelosťou a už takmer nevidí zmysel žitia.

Kde je Boh? Keď si spomeniem na to, čím prešli niektorí bratia a sestry, viac ráz som si spolu s nimi položil túto otázku. **Napriek tomu, že boli veriaci a modlili sa, nebolo pre nich ľahké vyrovnať so svojím utrpením.** Bolo príliš ťažké. Ich viera ho nedokázala odľahčiť. Áno, aj ja som sa v niektorých situáciách pýtal sám seba: Kde je Boh?

Keby sme tak, ako Eliáš, mali vrch Chóreb, kde by sme mohli nájsť úľavu, uzdravenie alebo aspoň zmysel toho, čo sa nám deje. Miesto, kde

nám Boh už možno pomohol a kde by to mohol urobiť znova.

Avšak existuje toto miesto? Áno, no nie je samozrejmé. Nebolo samozrejmé ani pre proroka. **Je ukryté v spleti vecí, ktoré sa nám dejú.** Podobne ako na vrchu Chóreb, kde Boh prisľúbil, že sa zjaví, ani Eliášovi to nebolo hneď jasné. Najprv sa musel vyrovnáť so silným víchrom, potom so zemetrasením, následne s ohňom, ale Pán nebol prítomný ani v jednom z týchto prejavov.

Pokúsme sa pochopiť tieto javy z duchovného hľadiska.

Silný víchor: spomeňme si na tornáda, ktoré strhli strechy domov a odhodili autá desiatky metrov ďaleko. Aká sila! Keby to bolo znamenie Božej moci, určite by Boh dokázal vyriešiť všetky problémy.

Pridajme k tomu **zemetrasenie**. Keby Boh tak účinne zatriasol zúfalými situáciami, odstránil by každú prekážku.

Nakoniec skončíme pri **ohnivej** paľbe veľkých moderných armád, ktoré sú schopné zasiahnuť kdekoľvek a vo veľmi krátkom čase. Žiadny diktátor sa dnes nemôže cítiť bezpečne. Žiadny utláčateľ nemá istotu, že vydrží. Nespravodlivosť je ohrozená na celom svete. Čoskoro zmizne.

Ako však každý vie, nič z toho nie je pravda...

Síce sme počuli o zázračnom chirurgovi, ktorý transplantuje srdce a zachránil život pacienta, ale naše koleno stále bolí a lekári nevedia nájsť riešenie. Mnoho diktátorov padlo, no vo svete je stále veľa korupcie a nespravodlivosti.

Kde je Boh? **Čo je oným tichým šelestom**, ktorý počul Eliáš a v ktorom spoznal Božiu prítomnosť? Je to **absolútna dôvera, ktorú môžeme vložiť v Boha, do Božieho vedenia, do Božej prozreteľnosti**. Pôsobí nad rámec vnútorných a vonkajších zvukov. Múr vzbúr, výkrikov a rezignácií ho nezastaví.

Na ostrove Malta je pri vchode do jedného kostola umiestnená tabuľa s nápisom: **„V čase núdze mi, Pane, daj, aby som si spomenul na Tvoju moc. Keď na Teba zabudnem, nech si spomeniem na Tvoju prítomnosť.“** Verím, že táto prosba zjavuje Boha ako tichý šelest, ktorý počul Eliáš.

Nešťastie nás vskutku uväzňuje. Izoluje nás od ostatných, ktorí od nás nezriedka utekajú. Zároveň nás uzatvára do seba. A my **chodíme dookola v žalári svojho utrpenia**. Už nemáme

k dispozícii nič iné. **Rozpomenúť sa na Božiu moc, znamená prelomiť mreže tohto väzenia.**

Hospodin – náš Pán a Boh nás sprevádza. Nenecháva nás na napospas. Je silou života, ktorá pôsobí na riešenie našich problémov. **„V čase núdze mi, Pane, daj, aby som si spomenul na Tvoju moc.“** Modlitba z Malty však dodáva: **„Keď na Teba zabudnem, nech si spomeniem na Tvoju prítomnosť.“**

Na Boha možno zabudnúť v šťastí. V skutočnosti na Neho práve vtedy zabúdame najčastejšie. No **môžeme na Neho zabudnúť aj v nešťastí.** – Stratiť zo zreteľa skutočnosť, že v našom trápení nie sme sami. **Aj v našej osamelosti je Boh s nami. Nesklame nás, bez ohľadu na to, aké dlhé je naše čakanie a aké bolestivé naše utrpenie.**

„V čase núdze mi, Pane, daj, aby som si spomenul na Tvoju moc. Keď na Teba zabudnem, nech si spomeniem na Tvoju prítomnosť.“ Často si pletieme efektné s účinným. No to, čo ženie príbeh dopredu, nie je veľkolepé.

Vo Filadelfii sa istý tínedžer staral o bezdomovcov. Rozhodol sa urobiť zbierku prikrývkov vo svojom okolí a darovať ich ľuďom žijúcim na ulici. Po nedlhom čase uskutočnil ďalšiu zbierku. Jeho príklad čoskoro nasledovali ďalší. Ako

výsledok tohto nenápadného činu vznikla organizácia, ktorá distribuuje deky ľuďom bez domova po celom svete.

Ani **riešenie našich problémov väčšinou nie je veľkolepé**. Stačí si spomenúť na starosti, ktoré nás trápili v minulosti. Nevyriešili sa švihnutím čarovného prútika. No mnohé sa predsa vyriešili. Niekedy nám pomohol priateľ. Inokedy choroba napokon ustala. Alebo po niekoľkých mesiacoch nezamestnanosti sme - napriek vyššiemu veku - našli novú prácu.

Zázraky existujú, to sa nedá poprieť. „Zázrak je všetko, čo si nezaslúžim“ (Jiří Gruber). Viete, že za 150 rokov zaznamenala katolícka cirkev v Lurdoch „len“ 70 zázrakov? Som presvedčený, že v našom cirkevnom zbore ich bolo v tomto období viac. Hoci išlo o nenápadné, nevýrazné zázraky.

Neraz **nám chýba trpezlivosť. Chceli by sme, aby riešenie prišlo okamžite.** Želáme si, aby sa Hospodin prejavil v hurikánoch uzdravenia, v zemetraseniach, ktoré by spôsobili, že problémy zmiznú či v požiaroch, ktoré by ich zničili.

Musíme sa však učiť trpezlivosti, pretože **Hospodin sa zvyčajne zjavuje v šumení tichého šelestu - v dôvere, ktorú do Neho vkladáme** - napriek vnútorným a vonkajším prekážkam, ktoré sa objavujú.

Vo svojich trápeniach si spomeňme na príbeh o Eliášovi: „Strhol sa mocný a silný víchor, ktorý rozrážal vrchy a drvil bralá pred Hospodinom. Hospodin však nebol vo víchre. Po víchre nastalo zemetrasenie, ale ani v zemetrasení nebol Hospodin.¹² Po zemetrasení prišiel oheň, ale Hospodin nebol v ohni; po ohni zašumel tichý šelest.¹³ Len čo to Eliáš počul, zahalil si tvár do pláštá, vyšiel a zastal pred vchodom do jaskyne.“

Spomeňme si na tichý šelest dôvery, ktorú vkladáme do Božej prozreteľnosti. Pán Boh nám svojím časom vždy odpovie. Amen.

Použitím myšlienok D. Gnaegiho: Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár